

Hof van beroep Gent, arrest van 24 december 2015

Nationaliteit – Nationaliteitsverklaring – Artikel 12bis WBN – Taalkennis

Nationalité – Déclaration de nationalité – Article 12bis CNB – Connaissance linguistique

IN DE ZAAK VAN

PROCUREUR-GENERAAL BIJ HET HOF VAN BEROEP TE GENT

met kantoor te 9000 Gent, Savaanstraat 11 bus 101

appellant

verschenen in de persoon van advocaat-generaal Chantal Lanssens

TEGEN

M.

wonende te [..;]

geïntimeerde

voor wie optreedt mr. Baelde Johannes, advocaat met kantoor te 8000 Brugge, Werfstraat 91

VERLEENT HET HOF HET VOLGENDE ARREST.

I. BEROEPEN VONNIS

Bij vonnis van 8 april 2014 in de zaak met AR nummer 2014/[..;]/B verklaart de 7de kamer van de rechtbank van eerste aanleg te West-Vlaanderen, afdeling Brugge, het negatieve advies van het openbaar ministerie van 9 januari 2014 tegen de inwilliging van de door M. gedane nationaliteitsverklaring van 17 september 2013 ongegrond. De rechtbank willigt het verhaal van M. tegen dit negatieve advies in als (tijdig, regelmatig en derhalve) ontvankelijk en gegrond.

De rechtbank laat de (niet nader te begroten) gedingkosten evenwel ten laste van M.

II. HOGER BEROEP

1. Bij verzoekschrift neergelegd ter griffie van het hof op 17 april 2014 stelt het openbaar ministerie tijdig, regelmatig en derhalve ontvankelijk hoger beroep in.



Met zijn hoger beroep beoogt het openbaar ministerie de gegrondverklaring van zijn negatieve advies tegen de inwilliging van de door M. gedane nationaliteitsverklaring van 17 september 2013.

2. M. neemt conclusie tot afwijzing van het hoger beroep en zodoende tot bevestiging van het beroepen vonnis.

3. Onderhavige procedure in de zin van artikel 15, § 5 WBN betreft in eerste aanleg een eenzijdige procedure, waarbij het openbaar ministerie niet als partij is betrokken.

De procedure in de zin van artikel 15, § 5 WBN staat in eerste aanleg gelijk met een procedure op eenzijdig verzoekschrift in de zin van de artikelen 1025 e.v. Ger.W. De ambtenaar van de burgerlijke stand maakt, op verzoek van de belanghebbende binnen de bedoelde termijn van vijftien dagen bij aangetekende brief, het dossier over aan de rechtbank van eerste aanleg, die (na de belanghebbende te hebben gehoord of opgeroepen in raadkamer) op gemotiveerde wijze uitspraak doet over de gegrondheid van het negatieve advies van het openbaar ministerie in de zin van artikel 15, § 4 WBN.

De procedure in de zin van artikel 15, § 5 WBN blijft unilateraal in hoger beroep, behalve indien, zoals *in casu*, na de inwilliging van het verzoek van de belanghebbende door de rechtbank van eerste aanleg die zodoende het negatieve advies van het openbaar ministerie ongegrond verklaart, het openbaar ministerie zelf hoger beroep instelt tegen het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg.

Het openbaar ministerie fungeert *hic et nunc* als partij en meer precies als appellant.

4. Het hof heeft de partijen in hun middelen gehoord op de openbare terechtzitting van 10 december 2015, waarna het hof het debat heeft gesloten en de zaak in beraad heeft genomen.

M. was daarbij ook in persoon aanwezig.

Het hof heeft het dossier van de rechtspleging en de overgelegde stukken ingezien.

Het hof aanziet het verzoekschrift tot hoger beroep van het openbaar ministerie van 17 april 2014 en de conclusie van M. van 8 december 2014 als alomvattende syntheseconclusies in de zin van artikel 748bis Ger.W., om ze aldus (met alle bijhorende stukken), met instemming van de partijen, in het debat te houden.

III. BEOORDELING

1. De zaak behelst (inz.) artikel 12bis WBN, zoals van toepassing sinds de aanpassing ervan bij wet van 4 december 2012 ‘tot wijziging van het WBN teneinde het verkrijgen van de Belgische nationaliteit migratieneutraal te maken’ (BS 21 januari 2013, *err.* BS 18 februari 2013). Deze wet is op 1 januari 2013 in werking getreden, terwijl de litigieuze nationaliteitsverklaring dateert van 17 september 2013.



2. Krachtens artikel 12bis, § 1, sub 2° WBN kan een vreemdeling de Belgische nationaliteit verkrijgen door een verklaring af te leggen overeenkomstig artikel 15 (voor de ambtenaar van de burgerlijke stand van zijn hoofdverblijfplaats) indien hij:

- a) de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt;
- b) vijf jaar wettelijk verblijf in België heeft;
- c) het bewijs levert van de kennis van één van de drie landstalen;
- d) zijn maatschappelijke integratie bewijst door:
 - * hetzij een diploma of getuigschrift van een onderwijsinstelling opgericht, erkend of gesubsidieerd door een Gemeenschap of de Koninklijke Militaire School en dat minstens van het niveau is van het hoger secundair onderwijs;
 - * hetzij een beroepsopleiding van minimum 400 uur erkend door een bevoegde overheid te hebben gevolgd;
 - * hetzij een inburgeringscursus te hebben gevolgd waarin wordt voorzien door de bevoegde overheid van zijn hoofdverblijfplaats op het tijdstip dat hij zijn inburgeringscursus aanvat;
 - * hetzij gedurende de voorbije vijf jaar onafgebroken als werknemer en/of als statutair benoemde in overheidsdienst en/of als zelfstandige in hoofdberoep te hebben gewerkt;
- e) zijn economische participatie bewijst door:
 - * hetzij als werknemer en/of als statutair benoemde in overheidsdienst gedurende de voorbije vijf jaar minimaal 468 arbeidsdagen te hebben gewerkt;
 - * hetzij in het kader van een zelfstandige beroepsactiviteit in hoofdberoep de voorbije vijf jaar gedurende minstens zes kwartalen de verschuldigde sociale kwartaalbijdragen voor zelfstandigen in België te hebben betaald.

De duur van de opleiding gevolgd tijdens de vijf jaar voorafgaand aan het voormelde onder d, eerste en/of tweede sterretje bedoelde verzoek wordt in mindering gebracht van de duur van de vereiste beroepsactiviteit van minstens 468 dagen of van de duur van de zelfstandige beroepsactiviteit in hoofdberoep.

3. Met toepassing van voormelde bepaling legt M. op 17 september 2013 een verklaring van Belgische nationaliteit af voor de ambtenaar van de burgerlijke stand te Oostende (art. 15, § 1 WBN), die een afschrift van het dossier overmaakt aan het openbaar ministerie (art. 15, § 2 WBN).

Bij brief van 9 januari 2014 brengt het openbaar ministerie een negatief advies uit, waarvan bij aangetekende zending van 9/10 januari 2014 aan M. wordt kennis gegeven (art. 15, § 3 WBN).



Bij aangetekende brief van 24 januari 2014 verzoekt M. aan de ambtenaar van de burgerlijke stand te Oostende het dossier over te zenden en zodoende de zaak aanhangig te maken bij de rechtbank van eerste aanleg te West-Vlaanderen, afdeling Brugge (art. 15, § 5 WBN).

4. In zijn negatieve advies stelt het openbaar ministerie dat M. niet voldoet aan alle grondvoorwaarden om op basis van voormeld artikel 12bis, § 1, sub 2° WBN de Belgische nationaliteit te verwerven, aangezien M. volgens het openbaar ministerie niet het bewijs levert van de kennis van een van de drie landstalen.

Het staat buiten kijf dat de overige grondvoorwaarden wel zijn vervuld.

5. Het verhaal van M., gelet op het negatieve advies van het openbaar ministerie tegen de inwilliging van de gedane nationaliteitsverklaring, is tijdig, regelmatig en derhalve ontvankelijk. Het verzoek tot overzending van het dossier aan de rechtbank van eerste aanleg dateert van 24 januari 2014, dit is binnen vijftien dagen na de ontvangst door M. van het negatieve advies op 10 januari 2014.

6. De eerste rechter verklaart het negatieve advies van het openbaar ministerie van 9 januari 2014 tegen de inwilliging van de door M. gedane nationaliteitsverklaring van 17 september 2013 ongegrond. De rechtbank willigt het verhaal van M. tegen dit negatieve advies in als (tijdig, regelmatig en derhalve) ontvankelijk en gegrond.

7. Het hof volgt deze beslissing.

Luidens artikel 1, § 2, sub 5° WBN wordt voor de toepassing van het wetboek verstaan onder het ‘bewijs van kennis van een van de drie landstalen’: minimale kennis van één van de drie landstalen die gelijk is aan het niveau A2 van het Europees Referentiekader voor Talen.

Het gaat om een gevorderde basisgebruiker (F. Swennen, *Het personen- en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2015, 119, nr. 180).

Dit bewijs dient te worden geleverd aan de hand van de bewijsmiddelen bepaald in een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

Artikel 1 van het Koninklijk Besluit van 14 januari 2013 ‘tot uitvoering van de wet van 4 december 2012 tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit teneinde het verkrijgen van de Belgische nationaliteit migratieneutraal te maken’ preciseert dat de documenten die in aanmerking moeten worden genomen als bewijs van de minimale kennis van één van de drie landstalen in de zin van artikel 1, § 2, sub 5° WBN zijn:

- 1° ofwel een diploma of getuigschrift van een onderwijsinstelling opgericht, erkend of gesubsidieerd door een Gemeenschap of van de Koninklijke Militaire School, behaald in één van de drie landstalen en dat minstens van het niveau van het hoger secundair onderwijs is;
- 2° ofwel een diploma of getuigschrift van een onderwijsinstelling in de Europese Unie voor zover het diploma door de bevoegde Gemeenschap erkend is als gelijkwaardig, dat minstens van het niveau is van hoger secundair onderwijs, en dat betrekking heeft op kennis van één van de drie landstalen op het niveau krachtens artikel 1, § 2, sub 5° WBN;



- 3° ofwel een document waaruit blijkt dat een beroepsopleiding werd gevolgd van minimum 400 uur, die erkend wordt door een bevoegde overheid;
- 4° ofwel een document waaruit blijkt dat een inburgeringscursus werd gevolgd waarin wordt voorzien door de bevoegde overheid van de hoofdverblijfplaats van de betrokkene op het tijdstip dat hij zijn inburgeringscursus aanvat;
- 5° ofwel documenten waaruit blijkt dat de betrokkene gedurende de voorbije vijf jaar onafgebroken als werknemer en/of als statutair benoemde in overheidsdienst en/of als zelfstandige in hoofdberoep heeft gewerkt, waartoe de aanvrager de volgende documenten voorlegt:
- a) indien de betrokkene werknemer in de privésector is of is geweest, legt hij documenten voor die ‘individuele rekeningen’ worden genoemd, afgegeven door de werkgever;
 - b) indien de betrokkene bezoldigd werknemer in overheidsdienst is of is geweest, legt hij een attest of attesten voor, afgegeven door de bevoegde dienst van de overheid;
 - c) indien de betrokkene statutair ambtenaar in overheidsdienst is of is geweest, legt hij het bewijs van zijn definitieve benoeming voor vergezeld van een attest of attesten, afgegeven door de bevoegde dienst van de overheid;
 - d) indien de betrokkene een beroepsactiviteit als zelfstandige in hoofdberoep uitoefent of heeft uitgeoefend, legt hij het bewijs voor van aansluiting bij een sociaal verzekeringsfonds voor zelfstandigen vergezeld van het bewijs van betaling van de sociale kwartaalbetalingen tijdens de wettelijke vereiste periode;
- 6° ofwel een attest voor het slagen voor één van de drie landstalen waaruit een taalniveau blijkt dat overeenstemt met het taalniveau dat is vereist krachtens artikel 1, § 2, *sub* 5° WBN en dat wordt afgegeven door een instelling opgericht, erkend of gesubsidieerd door een Gemeenschap;
- 7° ofwel een taalcertificaat met betrekking tot de kennis van één van de drie landstalen afgegeven door het Selectiebureau van de Federale Overheid (SELOR) waaruit een taalniveau blijkt dat overeenstemt met het taalniveau dat is vereist krachtens artikel 1, § 2, *sub* 5° WBN;
- 8° ofwel een attest voor het slagen voor één van de drie landstalen waaruit een taalniveau blijkt dat overeenstemt met het taalniveau dat is vereist krachtens artikel 1, § 2, *sub* 5° WBN en dat wordt afgegeven door de gewestelijke diensten voor beroepsopleiding en arbeidsbemiddeling.

Blijkbaar opteert de wetgever, gelet op de duidelijke teksten van artikel 1, § 2, *sub* 5° WBN *juncto* artikel 1 van het uitvoeringsbesluit van 14 januari 2013, voor een *onwrikbaar* documentair systeem. Dit systeem maakt dat, zodra M. tot bewijs van de minimale kennis van één van de drie landstalen (die gelijk is aan het niveau A2 van het Europees Referentiekader



voor Talen) een van de in het uitvoeringsbesluit opgegeven bewijsmiddelen overlegt, is voldaan aan de bewijsvoorwaarde van de kennis van één van de drie landstalen.

M. beschikt (vooralsnog) niet over een attest dat als dusdanig bewijst dat zij de bedoelde minimale kennis heeft van één van de drie landstalen die gelijk is aan het niveau A2 van het Europees Referentiekader voor Talen. Zij geraakte slechts tot het niveau A1. Blijkbaar volgt zij thans verder cursus om het vereiste niveau A2 te behalen.

Evenmin is duidelijk of M. beschikt over een sluitend attest van inburgering op het stuk van talenkennis, nu zij blijkens het overgelegde attest enkel het onderdeel ‘maatschappelijke oriëntatie’ heeft gevolgd en niet het onderdeel ‘Nederlands als tweede taal’.

Punt is evenwel dat M. blijkbaar sinds 2009 onafgebroken als werknemer is tewerkgesteld, aanvankelijk via interim contracten en later bij het poetsbedrijf C. (voorheen: S.). Zij is aldus tewerkgesteld in de regio Oostende, waar de voertaal het Nederlands is.

Los van enige andere discussie voldoet zij derhalve aan artikel 1, *sub* 5°, a van het Koninklijk Besluit van 14 januari 2013. Zij overlegt via haar werkgever de benodigde ‘individuele rekeningen’.

Bijgevolg is het hof, anders dan het openbaar ministerie, van oordeel dat M. gelet op voormelde bepaling en de door haar dienovereenkomstig overgelegde (rechtsgeldige) attestering afdoende bewijs levert van de benodigde kennis van één van de drie landstalen in de zin van artikel 1, § 2, *sub* 5° WBN.

Het gegeven dat de kennis van het Nederlands blijkens politieel verhoor en blijkens verhoor ter terechtzittingen voor de eerste rechter en voor het hof *de facto* bedroevend pover is, laat de rechterlijke overheid niet toe anders te beslissen.

In de gegeven omstandigheden is het natuurlijk de vraag welke dienstige rol voor de rechterlijke overheid is weggelegd, wanneer ter terechtzitting wordt vastgesteld dat de betrokkene in werkelijkheid geenszins een minimale kennis heeft van één van de drie landstalen. Dit blijkt ook *in casu*. M. is niet in het minst in staat zich verstaanbaar in een van de drie landstalen uit te drukken, terwijl zij hier sinds jaar en dag leeft. Het door de wetgever bedoelde documentaire systeem is in die omstandigheden voor de rechterlijke overheid bijzonder frustrerend. De wetgever is tegenstrijdig. Enerzijds wil hij de Belgische nationaliteit migratieneutraal maken en zodoende de Belgische nationaliteit niet langer aanzien als incentive voor integratie maar daarentegen als beloning voor integratie (F. Swennen, *Het personen- en familierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2015, 111-112, nr. 169). Het WBN is dus niet langer een instrument van migratiebeleid. Anderzijds blokkeert de wetgever de rechterlijke overheid met een systeem dat maakt dat hij bepaalde documenten moet aannemen ofschoon hij manifest het tegenovergestelde vaststelt. De wetgever wil de rechterlijke overheid in dezen blijkbaar tot een klakkeloze machine vermaken.

8. Het hoger beroep slaagt niet.



IV. GEDINGKOSTEN

1. Het hof beaamt de beoordeling van de eerste rechter omtrent de gedingkosten in eerste aanleg.

2. De (niet nader te begroten) gedingkosten in hoger beroep blijven ten laste van de Belgische Staat (art. 1017, eerste lid Ger.W.).

Een rechtsplegingsvergoeding (in de zin van de artikelen 1018, *sub* 6° en 1022 Ger.W.) is daarbij niet aan de orde.

OP DEZE GRONDEN,

HET HOF,

RECHT DOENDE OP TEGENSPRAAK,

met inachtneming van (de artt. 2 e.v. en inz.) artikel 24 van de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,

verklaart het hoger beroep ontvankelijk doch ongegrond,

bevestigt het beroepen vonnis van 8 april 2014, waarbij het negatieve advies van het openbaar ministerie van 9 januari 2014 tegen de inwilliging van de door M.(geboren in Bhutan te Tanu Samchi op [...], van Buthaanse nationaliteit en wonende te [...]) gedane nationaliteitsverklaring van 17 september 2013 ongegrond wordt verklaard,

laat de (niet nader te begroten) kosten in hoger beroep ten laste van de Belgische Staat.

Aldus gewezen door de **elfde kamer** van het Hof van beroep te Gent, recht doende in burgerlijke zaken, samengesteld uit:

| | |
|-----------------------|-----------------------------------|
| Mevrouw V De Clercq | Raadsheer, waarnemend voorzitter, |
| De heer S. Mosselmans | Raadsheer, |
| Mevrouw A. Stubbe | Raadsheer, |

En uitgesproken door de wn. Voorzitter van de kamer in openbare terechtzitting op **vierentwintig december tweeduizend zestien**,
bijgestaan door

| | |
|---------------------|-----------|
| Mevrouw G. Huysmans | Griffier. |
|---------------------|-----------|

